

E6 Roterud–Storhove

Sammendrag og oppsummering av svar på innsigelser i Lillehammer kommune

30.11 | 21

SAMMENDRAG OG OPPSUMMERING AV SVAR PÅ INNSIGELSER I LILLEHAMMER KOMMUNE

Oppdragsnummer:	5195019
Oppdragsnavn:	E6 Roterud–Storhove
Dokumentnummer:	NOTA-plp-033
Dokumentnavn:	Sammendrag og oppsummering av svar på innsigelser i Lillehammer kommune

Versjonsoversikt

Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av
C01	30.11.2021	Til behandling hos kommunen	Christian Trender	Elin Riise	Christian Trender

1.1 Formål

Formålet med dette notatet er å oppsummere prosjektets svar på innkomne innsigelser.

1.2 Innsigelser fra Statsforvalter

Statsforvalteren i Innlandet fremmer flere innsigelser til planforslaget. Innsigelsene gjelder følgende punkter:

1.2.1 Manglende ivaretagelse av friluftsliv for områdene Vingrom, Hovemoen og i strandsonen langs Mjøsa

Statsforvalteren fremmer på bakgrunn av manglende ivaretagelse av hensynet til friluftsliv på Vingrom, Hovemoen og i strandsonen langs Mjøsa **innsigelse** til planforslaget. De avbøtende og kompensierende tiltakene i planforslaget er ikke tilstrekkelige for å sikre hensynet til friluftsliv. Statsforvalteren viser til rundskriv T-2/16 om Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis, punkt 3.10 om friluftsliv. Statsforvalteren anser at reguleringsplanforslaget er i konflikt med områder verdsatt som viktig friluftsområde i henhold til miljødirektoratets veiler M98-2013. Innsigelsen er også begrunnet med at planforslaget ikke tar særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser langs vassdrag jamfør plan- og bygningsloven § 1-8.

E6-prosjektets svar på innsigelsen Vingrom

Vedlagt reguleringsplan til 2. høring følger eget notat som svarer på Statsforvalterens innsigelse og merknader knyttet til friluftsliv (NOTA-fri-002).

SAMMENDRAG OG OPPSUMMERING AV SVAR PÅ INNSIGELSER I LILLEHAMMER KOMMUNE

Notatet redegjør for supplerende avbøtende tiltak, dokumenterer endringer i planen etter offentlig ettersyn som virker positivt på friluftsliv, samt klargjør det som synes å være en misforståelse når det gjelder størrelsen på arealbeslaget i Vingromdammen. Statsforvalteren har beregnet beslag til å være 27 daa, men reelt beslag er ca. 7 daa. Revidert planforslag er supplert med krav til opparbeidelse av erstatningsareal vest for E6, det er lagt inn tursti nord for Rinna, utvidet undergang mellom Vingrom sentrum og Vingromdammen og det etableres tursti over Rinna. Videre er det viktig å presisere at støyskjermingstiltakene som ligger inne i planen sikrer vesentlig støyreduksjon sammenlignet med i dag.

Hovemoen

På Hovemoen er støyskjermer over brua forlenget nordover. DNT-stien opprettholdes under brua og det etableres kulvert gjennom grustaket som sikrer gode passasjemuligheter når grusdriften er avsluttet. Reguleringsbestemmelsene er også supplert med krav om reetablering av turstier som påvirkes av tiltaket.

Strandsonen langs Mjøsa

Etter offentlig ettersyn har det blitt jobbet med optimaliseringer av veilinjen og turstien, slik at utfyllingene i Mjøsa har blitt ytterligere redusert, samtidig som kantvegetasjon mellom tursti og vei, og tursti og høyeste regulerte vannstand skal etableres, der dette lar seg gjøre. Det er også arbeidet med løsninger for reetablering av sjøbunn og forming av strandlinjen, slik at de blir mest mulig naturlige, jf. notatet (NOTA-nam-001_Svar på innsigelser utfylling i Mjøsa). Det er ikke ønskelig å fylle ut ved Vingromdammen og Vingrom kirke, da disse naturlige strandsonene ikke blir berørt av vei og tursti, og bl.a. fungerer som gyteområder for krøkle. Turstien er nå tegnet inn i justert plankart, og det er satt av tilstrekkelig areal til reetablering av sjøbunn/strandsoner. Oppdaterte planbestemmelser og estetisk oppfølgingsplan sikrer at nevnte tiltak i strandsonen blir iverksatt, jf. notat om strandsonen.

Se ellers NOTA-fri-002_Svar på innsigelser friluftsliv og NOTA-nam-001_Svar på innsigelser utfylling i Mjøsa for nærmere detaljer.

Nye Veier mener innsigelsen er imøtekommet med det justerte planforslaget med oppdatert dokumentasjonsgrunnlag.

1.2.2 Støy

Statsforvalteren fremmer **innsigelse** til planforslaget fordi grenseverdiene for støy overskrides for planlagt arealbruk uten at avbøtende tiltak er tilstrekkelig innarbeidet i planen. Følgende forhold må sikres:

- Oppdatering etter ny støyretningslinje T-1442/2021
- Sikre at alle boliger får oppfylt kvalitetskrav etter T-1442/2021
- Dersom ikke kvalitetskrav kan nås må flere gis tilbud om innløsning
- Bedre avbøtende tiltak rundt tunnelmunninger
- Tydeliggjøre støysonekart
- Bedre støyskjerming av friluftsområder
- Bedre bestemmelser angående anleggsstøy

- Vurdering av støy på tilstøtende vegnett

E6 – prosjektets svar på innsigelsen

Fagrapport støy RAPP-aku-001 er oppdatert mht. ny T-1442/21. Da planforslaget ble sendt inn til behandling hos kommunene var ny retningslinje ikke enda ikraftsatt.

Vedlegg som angir støyutsatt bebyggelse, er vedlagt planforslaget. Vedlegget omfatter også støyutsatte boliger langs sideveisnettet som vil kunne oppleve støyøkning som følge av økt trafikk i bompengerperioden.

Reguleringsbestemmelsene er supplert med presiseringer knyttet til anleggsstøy og stille side og det er lagt inn bestemmelse til avbøtende tiltak rundt tunnelmunninger dersom det skulle være behov for det.

Detaljerte støyberegninger av anleggsarbeidene gjøres normalt når planene for anleggsgjennomføringen blir mer avklart. Imidlertid er det allerede nå utført overordnede støyberegninger knyttet til planlagte knuseverk ved Trosset og Hovemoen som beskrevet i notat NOTA-plp-029_støy i naturreservatet. I tillegg er det utarbeidet egne bestemmelser for anleggsstøy i planbestemmelsene. Utover dette er det i denne fasen av prosjektet begrenset informasjon om anleggsgjennomføringen. Det er derfor ikke utført øvrige støyberegninger for anleggsperioden ettersom det på nåværende tidspunkt ikke foreligger tilstrekkelig detaljerte fremdriftsplaner / faseplaner.

Støysonekartene er tydeliggjort der det tidligere var rom for feiltolkning av angitte støyskjermingstiltak. Støyskjermer er trukket nordover på Hovemoen, men ikke slik det er angitt av Statsforvalter. Grunnen til dette er at skjermene ikke gir effekt der veien går inn i skjæring. Ved Vingromdammen ligger det allerede inne støyskjermer som gir betydelig støyreducerende effekt. Forlengelse av disse videre sørover gir lite tilleggseffekt for friluftsområdet og er derfor ikke lagt inn i planen.

Det henvises til oppdatert fagrapport, oppdaterte støysonekart, oversikt over støyutsatt bebyggelse og reviderte reguleringsbestemmelser for mer informasjon.

Nye Veier mener Statsforvalterens innsigelse er imøtekommet gjennom oppdatert grunnlag og gjennom avklaringer i dialogmøte med Statsforvalter den 26.10.2021.

1.2.3 Landskapshensyn

Statsforvalter har fremmet innsigelser knyttet til manglende hensyn til landskap på strekningen Vingrom - Storhove:

«Innsigelsesgrunnlaget er plan- og bygningsloven § 1-8 forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag. I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Innsigelsen er også begrunnet i at planforslaget er i konflikt med landskap der de samlede kulturhistoriske verdiene og naturmangfoldverdiene vurderes å utgjøre en miljøverdi av vesentlig regional interesse jamfør rundskriv T-2/16.»

SAMMENDRAG OG OPPSUMMERING AV SVAR PÅ INNSIGELSER I LILLEHAMMER KOMMUNE

Trosset – Storhove

Tunnelportalen må jobbes med for å sikre en god tilpasning til landskapet. Det er lite plass mellom tunnelportal og bru over Lågen, men et stort eksponert tunnelpåhugg kan ikke bli stående uten at det gjøres avbøtende tiltak.

Vingrom - Øyresvika

Landskapet på strekningen er verdsatt til et regionalt viktig kulturlandskap. Området er i kommuneplanens arealdel omfattet av hensynssone for landskap. På strekningen fra Vingrom til Øyresvika vil det bli svært store inngrep i landskapet. Dersom kryss nord på Vingrom velges vil denne strekningen ha behov for gode avbøtende tiltak. Kryss nord vil ha en svært eksponert plassering mot Mjøsa. Fyllingene fra rampene til krysset vil delvis strekke seg ned til strandkanten. Videre nordover mot Øyresvika vil vegen gå mye på fylling. Dagens eksisterende kantvegetasjon vil i hovedsak fjernes. Hvordan ny kantvegetasjon og evt. turvei skal opparbeides er ikke tilstrekkelig utredet i planbeskrivelse eller sikret i planbestemmelser og kart.

Kryss og tunnelportal i Øyresvika vil føre til en omarbeiding av terrenget helt nede fra Mjøsa og opp til Hovslivegen. Dette er et belte på knapt 400 meter. Det er foreslått oppfylling av dyrka mark, erosjonssikring av sidevassdrag, forskjæring før tunnelportal og nytt kryss som helt vil endre landskapet. Det er derfor særlig viktig med gode avbøtende tiltak på denne strekningen. Ut ifra hensynet til landskap bør det ikke tillates oppfylling av masser på dyrka mark rundt Vingrom kirke.

Samlet sett er Statsforvalteren av den oppfatning at en videre nedbygging ikke kan skje uten at bedre avbøtende tiltak innarbeides. Statsforvalter kan ikke at estetisk oppfølgingsplan og tabell 3 i ytre miljø-plan ivaretar hensyn til landskap og vassdrag i tilstrekkelig grad.

Statsforvalteren fremmer derfor **innsigelse** til manglede hensyn til landskap på strekningen.

E6 – prosjektets svar på innsigelsen

Prosjektet har etter offentlig ettersyn jobbet mye med avbøtende tiltak knyttet til tunnelportalen på Trosset. Dokumentasjon på dette følger som vedlegg til reguleringsplanen (NOTA-lab-001_innsigelse landskap).

Det har blitt gjort vesentlige optimaliseringer som sikrer redusert inngrep ved krysset på Ullhammeren. Oppfylling av jordene rundt kirken og nordover til Nordre Hov er tatt ut av planforslaget og det er gjort store endringer på Trossetsiden av Vingnestunnelen for å sikre reduserte inngrep mot Lågen, samt bedre landskapstilpasning. Revidert planforslag er også supplert med O-tegninger for Vingrom kryss nord og for området ved Øyresvika.

Forslag til endrede bestemmelser og endrede oppfølgingskrav i estetisk oppfølgingsplan er angitt i NOTA-lab-001_innsigelse landskap. Øvrig juridisk planmateriale er oppdatert iht. forslagene.

Nye Veier mener innsigelsen er imøtekommet med det justerte planforslaget med oppdatert dokumentasjonsgrunnlag.

1.2.4 Klimavennlig materialbruk

Inntil det er tatt inn krav om bruk av mer klimavennlige materialer som lavkarbonbetong klasse B, bruke av tre, klimavennlig asfalt og stål har Statsforvalteren **innsigelse** til

SAMMENDRAG OG OPPSUMMERING AV SVAR PÅ INNSIGELSER I LILLEHAMMER KOMMUNE

planforslaget. Innsigelsesgrunnlaget er Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning i kommunene. Statsforvalteren kan ikke se at kommunen i tilstrekkelig grad har innarbeidet tiltak eller virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser jf. T-2/16 pkt. 3.4

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Prosjektet imøtekommer innsigelsen ved å legge inn krav til klimavennlig materialbruk i bestemmelsene. Det er også utarbeidet et notat som beskriver prosjektets arbeid for å redusere klimagassutslippene. Dette notatet (NOTA-mil-007 – svar på innsigelse klimagass) følger som vedlegg til reguleringsplanen.

Innsigelsen vurderes å være imøtekommet gjennom supplering av reguleringsbestemmelsene som angitt under.:

«Klimavennlig materialbruk

- **Betong:**
Prosjektet vil benytte konstruksjonsbetong som, i gjennomsnitt, tilfredsstillende lavkarbon B eller bedre lht. NB. 37.
- **Stål:**
Det skal benyttes armeringsstål med maksimalt utslipp på maks 0,5 kg CO₂-e/kg. Spennarmering skal ha en maksimal utslippsfaktor på 2,0 kg CO₂-e/kg. Konstruksjonsstål skal ha en maksimal utslippsfaktor på 1,5 kg CO₂-e/kg. Dette gjelder for peler, spunt, rekkverk, bolter og master.
- **Asfalt:**
Det skal benyttes asfalt med gjennomsnittlig utslipp på maks 55 kg CO₂-e/tonn. Dette oppnås bl.a. ved gjenbruk av eksisterende masser. Redusert asfalttykkelse skal vurderes der det forventes mindre belastning på veiene»

1.2.5 Manglende hensyn til jordvern i planen fra Strandengen til tunnelpåslag ved Øyresvika, og innsigelse til massedeponering på dyrka mark der deponeringa ikke er begrunna i en vesentlig kvalitetsheving av dyrka jorda.

Statsforvalteren har ut fra nasjonale jordvernhensyn **innsigelse** til reguleringsløsningen fra Stranda til tunnelen ved Øyresvika da arealforbruket av dyrka mark er så stort og kommunedelplanen viser en løsning med arealforbruk på 1/3 av det som ligger i reguleringsplanen.

Statsforvalteren har **innsigelse** til massedeponering på dyrka mark der deponeringa ikke er begrunna i en vesentlig kvalitetsheving av dyrka jorda.

E6-prosjektets svar på innsigelsene

1.2.5.1 Jordvernhensyn

Prosjektet har jobbet kontinuerlig med å redusere jordbruksbeslaget til et minimum. Dette arbeidet er dokumentert gjennom vedlegg til reguleringsplanen (NOTA-nar-008 Innsigelser

jordbruk). Veilinjene er plassert ut fra tverrfaglige vurderinger der mange hensyn skal ivaretas. Dette være seg sårbare områder i Mjøsa, jordbruk, grunnforhold eller hensynet til de som bor i området. Etter offentlig ettersyn er det gjort ytterligere optimaliseringer av veilinjer og annet veiareal som sikrer et redusert jordbruksbeslag. Det henvises til NOTA-nar-008 Innsigelser jordbruk som er prosjektets svar på innsigelsen.

1.2.5.2 Jordforbedringsarealer

Innsigelsen ble drøftet i dialogmøte med Statsforvalter den 22.10.2021. Det er også utarbeidet et supplerende notat som vurderer kvalitetshevingen. Notatet følger vedlagt planforslaget (NOTA-nar-008 Innsigelser jordbruk).

Statsforvalteren hadde en rekke innspill til vurderingene prosjektet har gjort mht. kvalitetsheving og videre dokumentasjon på dette vil innarbeides i detaljerte mottaksplaner. For å løse innsigelsen har følgende setning blitt lagt til under bestemmelse til LL1 landbruksformål:

«Ved massedeponering på dyrka mark skal kvalitetsheving av jorda dokumenteres».

Tilføyelsen er i tråd med tilbakemelding fra Statsforvalter i dialogmøtet og innsigelsen vurderes å være imøtekommet.

1.2.6 Kryssing av Lågen

1.2.6.1 Høyspent

Statsforvalteren fremmer **innsigelse** til mangelfull utredning og sikring av avbøtende tiltak. Det må dokumenteres at det er avsatt tilstrekkelig areal til framtidig anlegg for kabling. Utredningene må vise en teknisk løsning for hvordan kabling kan gjennomføres og dette må gjøres i samråd med NVE, Statnett og annen nødvendig fagkompetanse.

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Prosjektet har gjennom tett samarbeid med Statnett funnet omforente løsninger for kabling i bru, samt avsatt tilstrekkelige arealer for eventuell omlegging av høyspent og ny trafo. Dokumentasjon på dette følger som vedlegg til planforslaget (NOTA-ele-003_Besvarelse innsigelser og merknader høyspentkabler Lågen bro).

Innsigelsen vurderes gjennom notatet og dialog med Statnett og Statsforvalter å være imøtekommet.

1.2.6.2 Støy

Statsforvalteren har fremmet **innsigelse** knyttet til støy naturreservatet i både drifts- og anleggsfase. Statsforvalteren fremmet følgende forslag til reguleringsbestemmelser som del av innsigelsen:

Anleggsfase

«Støy fra masseknusing og annet støyende anleggsarbeid skal ikke gi støy over 50 dB i Lågendeltaet naturreservat og fuglefredningsområde i perioden 1. april – 20. juni».

SAMMENDRAG OG OPPSUMMERING AV SVAR PÅ INNSIGELSER I LILLEHAMMER KOMMUNE

Driftsfase

«Støy fra ny E6 skal ikke overstige 55 dB i Lågendeltaet naturreservat. Dersom støyen i framtiden øker over 55 dB pga. økt trafikk må det sikres at det blir gjort tiltak for å begrense støyen til under 55 dB. Støyskjermene på brua må dras langt nok inn på land for å ikke gi unødvendig, varig støy i reservatet».

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Det ble gjennomført avklaringsmøte med Statsforvalter den 22.09.2021. Som oppfølging til møtet er det utarbeidet et notat for å svare på innsigelsen og der prosjektet kommer med forslag til reviderte reguleringsbestemmelser. Notatet følger som vedlegg til reguleringsplanen (NOTA-plp-029-Støy i naturreservatet). Forslagene er diskutert med Statsforvalter og Nye Veier og innsigelsen vurderes å være avklart ved følgende supplering av reguleringsbestemmelsene:

Anleggsstøy:

Støy fra masseknusing og annet støyende arbeid skal ikke gi støy over 50 db Leq (gjennomsnittlig støyinnivå) på Trossetvollen og Storvollen i perioden 1. april – 20. juni.

Støy i driftsfase:

Støy fra ny E6 skal ikke overstige 60 dB Lden i Lågendeltaet naturreservat.

Dersom støyen i framtiden øker over 60 dB Lden pga. økt trafikk må det sikres at det blir gjort tiltak for å begrense støyen til under 60 dB Lden.

1.2.7 Vassdrag:**Naturlig innsjøbunn**

Ut fra miljøundersøkelsene som viser at krøkle unngår gyting i sprengsteinsfyllinger, krever Statsforvalteren at all utfylling i Mjøsa må overdekkes av masser som gir en naturlig strandsoner/innsjøbunn. Med bakgrunn i rundskriv T-2/16 – pkt. 3.6 fremmer Statsforvalteren **innsigelse** til manglende bestemmelser for «Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner» som sikrer reetablering av en naturlig innsjøbunn av hensyn til økologisk viktige funksjonsområder for fisk.

Manglende kunnskapsgrunnlag

Siden dybdekart for de berørte områdene mangler i plandokumentene, er det vanskelig å si noe om hvorvidt det er avsatt store nok arealer til å gjennomføre tiltak for å reetablere en variert og naturlig innsjøbunn, og om det faktisk er praktisk mulig å gjennomføre slike tiltak. Statsforvalteren fremmer derfor også **innsigelse** til manglende kunnskapsgrunnlag. En innsigelse kan imøtekommes dersom det kan fremlegges dokumentasjon på at avsatte arealer er store nok til å gjennomføre reetablering av naturlig innsjøbunn og at slike tiltak er gjennomførbare.

Kantvegetasjon

Vi mener det ikke er avsatt tilstrekkelig areal og bestemmelser til å reetablere en god kantvegetasjon langs Mjøsa, og med bakgrunn i rundskriv T-2/16 – pkt. 3.6 fremmer

Statsforvalteren **innsigelse** til dette av hensyn til økologisk viktige funksjonsområder for fisk, reduksjon av økologisk viktige områder og friluftsliv.

Tursti

Statsforvalteren mener derfor at de positive verdiene den nye stien vil ha som turvei og transportåre ikke er store nok til at de oppveier de negative sidene den vil ha på naturmangfoldet i og langs Mjøsa. Med bakgrunn i rundskriv T-2/16 – pkt. 3.6 fremmer Statsforvalteren **innsigelse** til den planlagte turstien av hensyn til økologisk viktige funksjonsområder for fisk.

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Den 22.10 ble det gjennomført dialogmøte med Statsforvalter, Innlandet fylkeskommune og NVE. I møtet gjorde prosjektet rede for omfang av utfyllinger og identifiserte tiltak for reetablering av innsjøbunn og kantsoner. Videre ble det lagt frem ny informasjon om turstien som flerbruksløsning på det meste av strekningen.

Det er utarbeidet et notat som følger som vedlegg til reguleringsplanen og som oppsummerer tiltak og påvirkning av strandsonen (NOTA-nam-001_Svar på innsigelser utfylling i Mjøsa). Reguleringsbestemmelsene er supplert og justert for å sikre at det tas tilstrekkelig hensyn til strandsoner, innsjøbunn og kantsoner. Plankart er justert for å sikre tilstrekkelig plass til reetablering av innsjøbunn. I tillegg er det gjort justeringer i estetisk oppfølgingsplan og i YM-planen for å sikre tiltakene ytterligere.

Innsigelsene til mangelfullt dokumentasjonsgrunnlag knyttet til utfylling i Mjøsa, mangelfulle bestemmelser vurderes som løst ved ovennevnte suppleringer av reguleringsplanen oppsummert i NOTA-nam-001_Svar på innsigelser utfylling i Mjøsa.

1.2.8 Konkrete innspill til bestemmelsene

I bestemmelser om bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner (3.5.2) står det at fiskevandring skal opprettholdes i anleggsfase. Dette må også gjelde i driftsfase. Statsforvalteren fremmer med bakgrunn i rundskriv T-2/16 - rev. februar 2021 **innsigelse** til dette av hensyn til økologisk viktige funksjonsområder for fisk, dersom dette ikke endres.

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Reguleringsbestemmelsene er endret til også å omfatte driftsfase. Innsigelsen er med det imøtekommet.

1.3 Innsigelser fra Innlandet Fylkeskommune

Reguleringsplanene for E6 Roterud–Storhove og avlastet E6 ble behandlet i Fylkesutvalget 21.09.2021. Vedtakspunkt der det er fremmet innsigelser og vedtakspunkt som gjelder samme tema som innsigelsen er gjengitt her. Øvrige vedtakspunkt er oppsummert i NOTA-plp-031 – Sammendrag av høringsuttalelser Lillehammer kommune:

1.3.1 Vedtakspunkt 3 – Mangelfull utredning av den trafikale situasjonen på sideveisnettet.

«3. Fylkesutvalget anser de trafikale virkningene for sidevegsnettet som mangelfullt utredet, og fremmer **innsigelse** til planforslaget på dette punktet. Vi ser spesielt behov for kvalitetssikring av trafikkallgrunnlaget for sidevegsnettet, samt mer helhetlige, strekningsvise vurderinger av trafikale behov på sidevegsnettet som følge av E6-utbyggingen. Dette gjelder spesielt som følge av anleggsfasen og antatt avvinsningseffekt ved bomsnitt på ny E6, men også når det gjelder å sikre et sammenhengende tilbud for syklende og gående på hele strekningen Roterud – Storhove. Dersom justert utredningsgrunnlag viser at det er behov for flere trafikale tiltak som følge av utbygging av ny E6, må gjennomføring av tiltakene sikres i plandokumentene ved at det stilles konkrete rekkefølgekrav knyttet til de ulike fasene i utbyggingen».

E6-prosjektets svar på vedtakspunkt 3

Nye Veier har utarbeidet et oppdatert grunnlag for vurdering av trafikk i bompengerperioden og i anleggsfasen for å svare ut innsigelsen (NOTA-plp-030_ Svar på innsigelser og politiske vedtak knyttet til manglende utredning av konsekvenser for sideveisnettet).

Prosjektet har også gjennomført en ekstern trafiksikkerhetsrevisjon av fylkesveien mellom Biri og Vingrom. Resultatet fra denne inngår i oppdatert grunnlag. Med bakgrunn i de nye grundige vurderingene som er gjennomført foreslås det tiltak i tråd med gjeldende regelverk. Blant annet er gang- sykkelvei forlenget med 1.1 km sør for Vingrom. I tillegg har prosjektet regulert ny anleggsvei på Trosset. Denne sikrer anleggstransport utenfor boligområdet på Trossetstranda. Tiltakene er beskrevet i «NOTA-plp-030 Svar på innsigelser og politiske vedtak knyttet til manglende utredning av konsekvenser for sideveisnettet».

Nye Veier mener vedtakspunkt 3 er svart ut gjennom det oppdaterte materialet og at Fylkesutvalgets vedtak er imøtekommet.

1.3.2 Vedtakspunkt 6. Kulturminnefaglige vurderinger

«Fylkesutvalget gir med dette dispensasjon for tillatelse til inngrep i de automatisk fredete kulturminnene ID50305, 145585, 146766, 146767, 146768, 170887, 267061, 267069, 267071, 273121, 273200, 273260, 273271, 277096, 277097 og 277099 under forutsetning av at det først foretas en arkeologisk utgravning av de berørte kulturminnene, før tiltak etter planen realiseres. I henhold til kulturminneloven § 10 skal arkeologiske granskinger bekostes av tiltakshaver. Fylkeskommunen gir videre dispensasjon for tillatelse til inngrep i ID155222, 155228, 155233, 222592, 273242, 267065, 267067, 273244, 273123, 273281 og 273282 uten vilkår om utgravning. Tilstrekkelig dokumentasjon er framskaffet i forbindelse med fylkeskommunens registreringsundersøkelser. Dispensasjonen forutsetter at det innarbeides en planbestemmelse som sikrer vilkåret om arkeologiske utgravninger. Innlandet fylkeskommune fremmer **innsigelse** til reguleringsplanen inntil planbestemmelsen er innarbeidet og plankart justert tilsvarende».

E6-prosjektets svar på vedtaks punkt 6 – Kulturminnefaglige vurderinger

Planmaterialet er justert og oppdatert i henhold til fylkeskommunens innspill. Der det er gjort endringer i planområdet har lokaliteter som ikke lenger blir berørt av tiltaket blitt tatt ut av bestemmelser og plankart.

1.4 Innsigelser fra NVE**1.4.1 Flom**

Dimensjonerings- og utformingskrav må gjelde alle vassdrag, inkludert de som krysser gjennom LL1 og LL2 områder (se våre merknader under Vassdragsinngrep), og det bør tilsvarende være dimensjoneringskrav for LNFR-areal omfattet av #200-#202 i plankartet. Dette må, sammen med alle forhold knyttet til helhetlig vannhåndtering med flomveger, utforming og gjennomføring, løses i den helhetlige vannhåndteringsplanen. Vi viser i den sammenheng også til våre merknader under Vassdragsinngrep.

E6-prosjektets svar på innsigelsen

For å imøtekomme innsigelsen har reguleringsbestemmelsenes kapittel 3.4, Landbruks-, natur- og friluftsområder samt reindrift (LNFR) (§ 12-5 nr. 5), samt bestemmelser knyttet til midlertidige anleggs- og riggområder blitt supplert med følgende reguleringsbestemmelse:

«Før områder avsatt til LL1 og LL2 tas i bruk skal det, for det enkelte område, påses at terrenginngrepet ikke medfører negative påvirkninger for tredjepart. Tiltaket skal ivareta eksisterende vannveier og risiko for flom, samt sikre håndtering av overvann der endrede dreismønstre følger av inngrepene. Ved deponering av masser og arrondering skal risiko for skred være ivaretatt. Ved tilbakeføring/istandsetting av arealet til dyrka mark skal overvannshåndtering ved naturlig drenering og infiltrasjon ivaretas.

Dersom tiltak innenfor områdene påvirker vassdrag, flom, overvann og skred kreves det lovaavklaring etter vannressursloven (jf. vrl §§ 5, 7 og 8, samt pbl § 28-1).»

Tilsvarende ordlyd er også lagt inn som bestemmelser til midlertidige anleggs- og riggområder.

Ordlyden i bestemmelsen er drøftet med NVE og prosjektet oppfatter at bestemmelsen er i tråd med NVEs forventninger. Innsigelsen anses løst med bakgrunn i dette.

1.4.2 Vassdragsinngrep

LL1 og LL2 (Landbruksformål med massedeponering og nydyrking) og #200-#202 (bestemmelsesområder Midlertidige bygge- og anleggsområder) omfatter vassdrag. Detaljer knyttet til utforming av disse tiltakene er ikke beskrevet. Oppfylling og nydyrking er en del av masseregnskapet for strekningen, men tiltakene er ikke konsekvensutredet. LL1 og LL2 krever, ifølge planbestemmelsene, lovavklaringer etter jord- og skogsbrukslovverket i etterkant av vedtatt reguleringsplan. **Der disse tiltakene omfatter vassdrag, kan det også være nødvendig med lovavklaring etter vannressursloven. NVE mener dette også er tiltak som må inn i den helhetlige vannhåndteringsplanen og fremmer innsigelse til**

tiltakene inntil det i planbestemmelsene for LL1/LL2 og #200-#202 tas i inn at tiltakene også krever lovavklaring etter vannressursloven, dersom tiltakene kan påvirke vassdrag, flom, overvann og skred.

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Lovavklaring etter vannressursloven er sikret gjennom reguleringsbestemmelsene og krav er også lagt inn i bestemmelse knyttet til LL1, LL2, samt #200-202. Innsigelsen anses med å være imøtekommet.

1.4.3 Bulungsbekken

Kryssing av Bulungsbekken og hensynet til både vassdragsinteresser og naturfare virker utfordrende. Her er det eksisterende bebyggelse rett utenfor regulert areal, og det vil være viktig at både anleggs- og driftsfasen ikke øker farene eller ødelegger vassdragsinteresser. NVE fremmer **innsigelse** til manglende ivaretagelse av tilfredsstillende sikkerhet for eksisterende bebyggelse ved Bulungsbekken i tilknytning til massive tiltak både i anleggs- og driftsfase.

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Det ble gjennomført et avklaringsmøte med NVE den 22.10.2021 og i etterkant av møtet har det blitt utarbeidet et notat som beskriver området ved Bulungsbekken nærmere. Notatet følger som vedlegg til reguleringsplanen (NOTA-geo-013_Svar på NVEs innsigelse knyttet til skred og vassdragsinngrep).

Notatet, samt justerte bestemmelser til LL1, LL2 og #200-202 områder og henvisning til vannressursloven vurderes å imøtekomme innsigelsen.

1.4.4 Inngrep og utfyllinger i Mjøsa

Inngrep og utfyllinger i Mjøsa er ikke tilstrekkelig opplyst til at vi kan vurdere om det er mulig å sette i stand strandsonen slik at funksjonsområder for blant annet krøkle og lågåsild, kan ivaretas. Krøkle er sentral for bestandsdynamikken i Mjøsa, og man ser at det er skjer endringer i negativ retning som man ikke kjenner årsakssammenhengene til. Derfor er det viktig at man ikke forringer strandområdene i Mjøsa, og tiltaket må ha et bedre faglig dokumentasjonsgrunnlag før planvedtak. NVE mener planen som et minimum må utrede dybdeforhold, utfyllingsbehov og hvor/hvordan det er mulig å ivareta eller gjenskape gode biotoper i strandsonen til Mjøsa, og fremmer innsigelse til manglende dokumentasjonsgrunnlag (jf. vrl §§ 5, 8 og 20). Derfor fremmer vi også innsigelse til gangvegen som planlegges på utsiden av E6, inntil det er dokumentert og faglig avklart at det er mulig å oppfylle hensikten bak planbestemmelsene som omhandler reetablering av strandsonen. De samme bestemmelsene må også inkludere reetablering av en funksjonell og naturlig kantsone (jf. vrl §§ 5, 11 og 8). **Videre mener vi det strider mot nasjonalt viktige interesser knyttet til våre ansvarsområder at det ikke finnes planbestemmelser**

som sikrer fiskevandring i fiskeførende vassdrag (hensynet til blant annet storørret) også i driftsfasen av anlegget og fremmer innsigelse til dette (jf. vrl §§ 5 og 8)

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Det er utarbeidet supplerende dokumentasjon som beskriver utfylling i Mjøsa og avbøtende tiltak mer detaljert. Det er også gjennomført dialogmøte der prosjektet gjorde rede for omfang av utfyllinger, tursti og identifiserte tiltak for reetablering av innsjøbunn og kantsoner. Supplerende dokumentasjon er vedlagt planforslaget gjennom NOTA-nam-001_Svar på innsigelser utfylling i Mjøsa.

Reguleringsbestemmelsene er endret slik at fiskevandring i driftsfase ivaretas. Det er lagt inn krav om reetablering av naturlig innsjøbunn og bestemmelsene som gjelder friområder, kombinert friområde/annen veigrunn, samt bruk og vern av sjø vassdrag er justert for bedre å ivareta NVE, IFK og Statsforvalterens innsigelser. Det er i tillegg gjort justeringer av estetisk oppfølgingsplan og i YM-plan for å sikre tiltakene.

Innsigelsen vurderes å være løst med de endringer som er lagt inn i reguleringsplanen, estetisk oppfølgingsplan, YM-plan og gjennom dokumentasjon i supplerende notat.

1.4.5 Grunnvann

Planen innebærer nye, store inngrep i grunnvannsressursen. Dersom bestemmelsene følges tett opp og ikke minst at overvåkingsprogrammet følges opp med strakstiltak ved ev. avvik og uønskede hendelser, mener NVE at tiltaket ikke trenger ytterligere behandling etter vannressursloven (jf. vrl § 8, 20, 43a) og 45). Slik planbestemmelse § 2.5.8 nå framstår, mangler det krav til at programmet for kartlegging og overvåking også skal inneholde strakstiltak ved uønskede avvik i målingene/oppfølgingsplanen. NVE fremmer innsigelse inntil dette er ivaretatt i planbestemmelsene (jf. vrl § 8, 20, 43a) og 45).

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Program for kartlegging og overvåking av grunnvannsforhold (her inkludert grunnvannsnivå, vannkjemi, grunnvannstrømmer og løsmasser) skal utarbeides i samarbeid med og godkjennes av Lillehammer kommune. Programmet skal inneholde strakstiltak ved uønskede avvik i målingene / oppfølgingsplanen. Reguleringsbestemmelsene er oppdatert mht. dette.

Nye Veier mener innsigelsen er imøtekommet gjennom revidert planbestemmelse.

1.4.6 Ledningsnett/Sentralnett

Det er mangler knyttet til hvordan eksisterende ledningsnett er vist i plankartet. Vi fremmer derfor innsigelse til planen inntil dette er ivaretatt i planen (jf. pbl §§ 1-3 og 11-8 d).

NVE fremmer derfor innsigelse til planen inntil man har avklart kompensasjon av areal, slik at Statnett har råderett gjennom båndlegging av 170 sammenhengende daa for fremtidig oppgradering av sentralnettet i området (jf. pbl §§ 1-3 og 11-8 d).

SAMMENDRAG OG OPPSUMMERING AV SVAR PÅ INNSIGELSER I LILLEHAMMER KOMMUNE

På Tråseth-siden er hensynssonen (H740) som er satt av til eventuelt muffeanlegg og eventuelt kabel for liten. Vi ber om at kommunedelplanens hensynssoner for fremtidige elektriske anlegg videreføres innenfor reguleringsplanens område, inkludert planområdet for broen over Lågen og til Hovemoen. NVE har innsigelse til planen inntil dette er videreført og ivaretatt (jf. pbl §§ 1-3 og 11-8 d)

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Nye Veier har hatt løpende dialogmøter og korrespondanse med NVE/Statnett etter høringen. Ledningsnettet reguleres i tråd med Statnett/NVEs krav, båndlegging sone over Lågen og på Trosset er utvidet i tråd med kommunedelplanen og planområdet er utvidet for å sikre Statnett de 170 daa sammenhengen dekar de har behov for i planleggingen av ny trafostasjon.

Plankart og reguleringsbestemmelser er justert for å imøtekomme innsigelsen i revidert planforslag.

Nye Veier anser at innsigelsen er imøtekommet gjennom dette.

1.5 Innsigelser fra Statens vegvesen**Kryss ved Vingrom**

Statens vegvesen fremmer innsigelse til Vingrom kryss midt på vegne av Nye Veier. Innsigelsen fremmes ut ifra vårt ansvar for å påse at føringer i Nasjonal Transportplan (NTP) ivaretas i arealplanleggingen, og innsigelsen begrunnes med konflikt med føringer om kostnadseffektivitet i NTP 2022-2033.

Bru over Lågen

Statens vegvesen og Nye Veier er underlagt de samme mål om kostnadseffektivitet og god samfunnsøkonomi. Statens vegvesen fremmer innsigelse til bru i kommunedelplanlinja med fritt frembyggbru på vegne av Nye Veier. Innsigelsen fremmes ut ifra vårt ansvar for å påse at føringer i Nasjonal Transportplan (NTP) ivaretas i arealplanleggingen og innsigelsen begrunnes med konflikt med føringer i NTP 2022-2033.

Lokalveg

Statens vegvesen fremmer på bakgrunn av dette innsigelse til manglende utredning av tilbud for gående syklende på slik vegnormalen N100 og forskrift om anlegg av offentlig ved §3.7 setter krav til. Innsigelsen fremmes ut ifra vår rolle som statlig sektormyndighet innenfor transportområdet der vi har et spesielt ansvar for å påse at trafiksikkerhet og fremkommelighet ivaretas i transportsystemet. Innsigelsen begrunnes ut ifra konflikt med nasjonale mål om trafiksikkerhet jamfør nullvisjonen i NTP 2022-2033 og vegnormalen N100 og forskrift om anlegg av offentlig veg.

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Innsigelser knyttet til Vingrom kryss midt og KDP-brua over Lågen støttes av prosjektet. For å imøtekomme innsigelsen knyttet til lokalvei har Nye Veier utarbeidet et oppdatert grunnlag for vurdering av trafikk i bompengerperioden og i anleggsfasen (NOTA-plp-030_

SAMMENDRAG OG OPPSUMMERING AV SVAR PÅ INNSIGELSER I LILLEHAMMER KOMMUNE

Svar på innsigelser og politiske vedtak knyttet til manglende utredning av konsekvenser for sideveisnettet). Notatet ligger vedlagt reguleringsplanen.

Prosjektet har også gjennomført en ekstern trafiksikkerhetsrevisjon av fylkesveien mellom Biri og Vingrom. Resultatet fra denne inngår i oppdatert grunnlag. Med bakgrunn i de nye grundige vurderingene som er gjennomført foreslås det tiltak i tråd med gjeldende regelverk. Disse er beskrevet i «*NOTA-plp-030 Svar på innsigelser og politiske vedtak knyttet til manglende utredning av konsekvenser for sideveisnettet*».

Notatet redegjør også for ny anleggsvei på Trosset og tiltak for myke trafikanter som ferdes langs Jørstadmovegen.

Nye Veier mener innsigelsen er imøtekommet gjennom oppdatert saksgrunnlag og de tiltak som er beskrevet der.

1.6 Innsigelse fra Direktoratet for mineralforvaltning

DMF reiser innsigelse mot planforslaget, på grunnlag at den ikke ivaretar den vesentlig regionalt viktige grusforekomsten ved Hovemoen i tråd med bestemmelsene i kommuneplanens arealdel for Lillehammer, samt kommunedelplan for E6 Vingrom - Ensby. Innsigelsen retter seg til tre spesifikke punkter:

- DMF setter som krav til egengodkjenning av reguleringsplanen at bestemmelse 2.5 Næringsbebyggelse «Område N1 – Hovemoen» kulepunkt 1, i Lillehammer kommunes arealdel, videreføres i reguleringsplan for E6 Roterud – Storhove, under bestemmelse merket 3.1.3 «Næringsområde BN1-8». Bestemmelsen i sin helhet: «Området kan ikke brukes som permanente næringsarealer før grusressursen er tatt ut».
- Bestemmelsen merket 5.1.10 «Grusressurs Hovemoen #010», samt rekkefølgebestemmelsen 6.22, må endres til å ivareta den vesentlige regionalt viktige grusforekomsten, også der det i dag ikke er tildelt driftskonsesjon. Slik bestemmelsene er formulert, ivaretas ikke ressursene helhetlig innenfor planområdet.

E6-prosjektets svar på innsigelsen

Innsigelsen er håndtert gjennom supplering og revisjon av bestemmelsene i samråd mellom Lillehammer kommune og Direktoratet for mineralforvaltning.

Innsigelsen vurderes å være løst gjennom oppdaterte planbestemmelser.